

**Εισήγηση του ΔΣ της Ένωσης Γονέων Νίκαιας-Α.Ι. Ρέντη
στη συνάντηση των 15 μελών Γυμνασίων και Λυκείων
και ΔΣ Συλλόγων Γυμνασίων και Λυκείων.
Κυριακή 4 Φλεβάρη 2026**

Εκ μέρους του ΔΣ της Ένωσης Γονέων θέλουμε να σας καλωσορίσουμε στη σημερινή μας συνάντηση. Να σας ευχαριστήσουμε για την παρουσία σας παρόλο που γνωρίζουμε σαν νέα παιδιά που είστε, έχετε λιγοστό ελεύθερο χρόνο και θέλετε κι εσείς να ξεκουραστείτε από τρεχαλητό στα φροντιστήρια, σε άλλες δραστηριότητες και φυσικά να βγείτε βόλτα, να συναντήσετε τους φίλους και τις φίλες σας, να ερωτευτείτε. Πράγματα δηλαδή αναγκαία και απολύτως φυσιολογικά για την ηλικία σας.

Η σημερινή μας συνάντηση έχει ως θέμα τα δικαιώματα των μαθητικών συμβουλίων.

Πήραμε αυτή την πρωτοβουλία γιατί για μας, για το ΔΣ της Ένωσης, δεν μπορούμε να μιλάμε για Σχολική Κοινότητα αν δεν μιλήσουμε με τους μαθητές που είναι σημαντικό κομμάτι της, μαζί με τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς. Μάλιστα είναι το πιο σημαντικό κομμάτι της.

Όμως αυτά τα δικαιώματα δεν είναι πάντα γνωστά. Οι μαθητές δεν τα γνωρίζουν και έτσι δεν αξιοποιούν και αυτά που δικαιούνται.

Τα Μαθητικά Συμβούλια

Είναι τα 5μελή και τα 15μελή.

Θεωρούμε ότι η φωνή των μαθητών μπορεί να είναι πιο δυνατή μόνο όσο γίνονται πιο ζωντανά και αγωνιστικά τα μαθητικά συμβούλια.

Γιατί σημαίνει πως θα δυναμώσει η συζήτηση μεταξύ σας, θα ακούγεται η αλήθεια, θα παίρνονται πρωτοβουλίες για αγωνιστικές και άλλες δράσεις για ό,τι απασχολεί τους μαθητές μέσα και έξω από το σχολείο, θα γίνεται πιο όμορφη η καθημερινότητα σας.

Αυτό είναι και η καλύτερη απάντηση και στη γνώμη που κάποιοι από εσάς μπορεί να έχετε κρίνοντας από το δικό σας ενδεχομένως σχολείο ή από ό,τι έχετε ακούσει, πως τα μαθητικά συμβούλια “ασχολούνται μόνο με τις εκδρομές”, “δεν μπορούν να κάνουν και πολλά”.

Ή σε άλλες απόψεις ότι για παράδειγμα “είστε μικροί και δεν πρέπει να ασχολείστε με τίποτα άλλο παρά μόνο με πάρτυ και εκδρομές” που κι αυτό εννοείται ότι θα κάνετε, όμως πολλές φορές όσοι το λένε αυτό, ταυτόχρονα θέλουν να βρουν χίλιους δυο τρόπους και δικαιολογίες για να βάζουν εμπόδια στη λειτουργία των μαθητικών συμβουλίων, να αποφασίζουν αυτοί το περιεχόμενο της συζήτησης τους, για να σας έχουν του χεριού τους.

Τα μαθητικά συμβούλια έτσι όπως τα ξέρουμε σήμερα δεν ήταν πάντα δεδομένα.

Το δικαίωμα των μαθητών να συζητούν, να οργανώνουν Γενικές Συνελεύσεις, να εκλέγουν και να εκλέγονται στα μαθητικά συμβούλια δεν τους το χάρισε κανείς. Αμέσως μετά την πτώση της χούντας το 1974, οι μαθητές κέρδισαν το δικαίωμα να συζητάνε ελεύθερα και να αποφασίζουν για όσα τους αφορούν μέσα και έξω από το σχολείο. Αυτή ήταν μία μεγάλη κατάκτηση των μαθητών που ήρθε ως συνέχεια της συμμετοχής τους στις λαϊκές κινητοποιήσεις, στον αντιδικτατορικό αγώνα και την εξέγερση του Πολυτεχνείου (Νοέμβρης 1973). **Χαρακτηριστικό παράδειγμα σε**

αυτό είναι και η σχολική γιορτή του Πολυτεχνείου που δεν κατοχυρώθηκε εξ αρχής με κάποιον Νόμο ή Απόφαση του Υπ. Παιδείας, αλλά αντίθετα κατακτήθηκε από τους μαθητές, επιβλήθηκε δηλαδή να γίνεται εορτασμός μέσα στα σχολεία.

Τελικά ποια είναι τα δικαιώματα των μαθητικών συμβουλίων;

Τα μαθητικά συμβούλια έχουν κατοχυρωμένα δικαιώματα με νόμο (άρθρο 45 παρ. 3 του Ν. 1566/1985 & που περιγράφονται στον **Κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων** (ΦΕΚ - 619 Β/25-9-86)

Κάποια βασικά σας δικαιώματα είναι τα παρακάτω:

1. Λέει ρητά πως: Οι μαθητικές κοινότητες είναι σπουδαίο κομμάτι της σχολικής ζωής.

2. Ποια είναι τα όργανα της μαθητικής κοινότητας; Είναι 3: Η γενική συνέλευση, τα 5μελή συμβούλια, το 15μελές

3. Κάθε πότε γίνεται η συνέλευση του σχολείου ή της τάξης;
Θα εκπλαγείτε... αφού πολλές φορές δεν δίνουν ούτε μια ώρα!

Κι όμως!

Κάθε τμήμα συνεδριάζει τακτικά μία φορά τον μήνα σε τελευταία ώρα και ολόκληρο το σχολείο συνεδριάζει τακτικά τρεις φορές τον χρόνο τις τρεις τελευταίες ώρες μιας μέρας. Με τον Διευθυντή και τον Σύλλογο των Καθηγητών συνεννοείστε μόνο για το ποια ακριβώς μέρα θα γίνει η συνέλευση και όχι για το αν θα γίνει.

4. Πότε εκλέγετε 5μελές και 15μελές; Υποχρεωτικά τον πρώτο μήνα 5μελές και τον πρώτο 1μιση μήνα 15μελές. Και ναι πρέπει να γίνει συνέλευση ή με κάποιον τρόπο παρουσίαση των υποψηφίων! Υποψήφιοι μπορούν να είναι όλοι, εννοείται ψηφίζουν όλοι!

5. Δεν απαιτείται στα Λύκεια και στα ΕΠΑΛ να είναι παρών και να ανακατεύεται κανείς καθηγητής ή διευθυντής όπως συχνά κάνουν. Ακόμα και στα Γυμνάσια 1 μόνο καθηγητής μπορεί να "συμβουλευτεί" τα παιδιά αποκλειστικά σε διαδικαστικά θέματα, σε καμία περίπτωση όμως δεν μετρά ψήφους, δεν παρεμβαίνει, δεν αποφασίζει αυτός για οτιδήποτε. Σωστό όμως είναι, ο υπεύθυνος καθηγητή να βοηθάει συζητώντας για το ρόλο και τις αρμοδιότητες των μαθητικών συμβουλίων, βοηθώντας να γίνει κατανοητό γιατί πρέπει οι υποψήφιοι να μιλήσουν στη Γενική Συνέλευση, κλπ. Να μιλήσει επίσης για ζητήματα δημοκρατίας, συμμετοχής, συνεργασίας, αλληλεγγύης, κτλ.

ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΙΣ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ Η ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΥ ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

6. Επίσης κάτι άγνωστο είναι πως αν η ΓΣ της τάξης ή του σχολείου θέλει, μπορεί να πάρει πίσω την ψήφο της, να "παραιτήσει" το 15μελές-5μελές (έστω ότι υπάρχει υπόνοια για νοθεία) και να ξαναγίνουν εκλογές. Αρκεί να το ζητήσουν οι μισοί μαθητές του τμήματος ή τα 2/3 του σχολείου. Γενικά και ατομικά ένας μαθητής έχει δικαίωμα να κάνει ένσταση στη διαδικασία των εκλογών αν νομίζει πως κάτι έγινε λάθος και η Διεύθυνση είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΗ να το διερευνήσει. Επίσης ξαναγίνονται υποχρεωτικά εκλογές αν παραιτηθεί πάνω από το μισό 15μελές ή 5μελές.

7. Δυστυχώς δεν προβλέπεται να πάρει το 15μελές ή το 5μελές κάποια ώρα για να συνεδριάσει. Προβλέπεται ότι το 15μελές συνεδριάζει εκτός διδακτικών ωρών. Όμως, μπορούν τα 5μελή και τα 15μελή σίγουρα να αξιοποιούν την 1 ώρα το μήνα ή

τις 3 ώρες το τρίμηνο που δικαιούνται για να γίνουν ΓΣ. Αν δε γίνει ΓΣ αυτές οι ώρες μπορούν να αξιοποιηθούν για τη συνεδρίαση του 15μελούς!

8. Τόσο το 15μελές όσο και τα 5μελή έχουν δικαίωμα να έχουν δικό τους πίνακα μαθητικών ανακοινώσεων που τοποθετείται σε κεντρικό χώρο του σχολείου. Ο Διευθυντής οφείλει να παραχωρήσει τον χώρο αυτό στους μαθητές.

Διαβάζοντας κανείς τον **κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων** μπορεί να βρει ορισμένα πολύ ενδιαφέροντα και διαφωτιστικά σημεία **για το σκοπό και τον χαρακτήρα των μαθητικών κοινοτήτων**, όπως ότι:

- Αποτελούν το χώρο για την **ανάπτυξη της μαθητικής πρωτοβουλίας** μέσα στο σχολείο, αποτελούν κύτταρο δημοκρατικής ζωής, όπου, με το διάλογο και τη συμμετοχή οι μαθητές με πνεύμα συνεργασίας, **ασκούνται στη δημοκρατική διαδικασία και στη συμμετοχή τους στα κοινά, μελετώντας και προτείνοντας λύσεις για τα προβλήματα που τους αφορούν.**
- Αποτελούν τη **μαθητική έκφραση στα σχολικά θέματα και πρωτοστατούν στην κατοχύρωση της συνεργασίας καθηγητών - γονέων - μαθητών**, για την ανάπτυξη του διαλόγου στη σχολική ζωή και την από κοινού αντιμετώπιση των θεμάτων που την αφορούν.
- **Δεν είναι δυνατό να υποβαθμίζεται ο ρόλος τους από αυταρχικές μεθόδους λειτουργίας και αντιδημοκρατικούς περιορισμούς.**
- Η λειτουργία τους θα πρέπει να συμβάλλει στη διαφύλαξη και βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στη **συστηματική μετάδοση της ουσιαστικής γνώσης.**
- **Με τη συμμετοχή όλων των μαθητών** στις διαδικασίες τους, θα απελευθερώνονται οι δημιουργικές ικανότητες όλων των παιδιών, θα εθίζονται οι μαθητές στη συλλογική ζωή, **θα αναπτύσσεται η υπευθυνότητα, θα κατοχυρώνονται τα δικαιώματα αλλά και θα συνειδητοποιούνται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των μαθητών.**
- **Οι μαθητές να έχουν γνώμη για τα θέματα που τους αφορούν.**
- Αποτελούν χώρο πρωτοβουλίας, αναζήτησης και δημιουργίας. Συνδέονται άρρηκτα με την εκπαιδευτική διαδικασία και **διαπνέονται, όπως η εκπαίδευση, από τα ιδανικά της εθνικής ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας και της κοινωνικής και πνευματικής προόδου του λαού μας. Καλλιεργούν ακόμα την πίστη στις ανθρώπινες αξίες, στον ίδιο τον άνθρωπο, το ξεπέραςμα των διακρίσεων, την ισότητα των δύο φύλων καθώς και την πίστη στην ειρήνη και τη φιλία ανάμεσα στους λαούς.**
- Μέσα στις μαθητικές κοινότητες κατοχυρώνεται η **ελεύθερη διακίνηση των ιδεών**, χωρίς καμιά αναγόρευση κυρίαρχης ιδεολογίας, **η ελευθερία της έκφρασης και η αβίαστη ανάπτυξη της προσωπικότητας κάθε μαθητή** με την άσκηση στη δημοκρατική διαδικασία και τη δυνατότητα σχηματισμού απόψεων για όλα τα προβλήματα που απασχολούν τους μαθητές. Επίσης **υποβοηθείται το έργο της μάθησης και της αγωγής, η διπλή αυτή αποστολή του σχολείου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.**
- **Οι μαθητικές κοινότητες εκφράζουν τη θέληση των μαθητών για τη ζωή και τη λειτουργία του σχολείου.** Οι μαθητές **διαμορφώνουν μέσα από τις λειτουργίες των μαθητικών κοινοτήτων τις απόψεις τους και προτείνουν λύσεις (...)** για τα προβλήματα του σχολείου.
- Συμβάλλουν, μαζί με τους άλλους φορείς του σχολείου, στην άνοδο του επιπέδου των σπουδών, στην καλλιέργεια των δημιουργικών κλίσεων, της πρωτοβουλίας και της υπευθυνότητας των μαθητών, **στη δημιουργία γενικά ενός σχολείου που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της νεολαίας, του λαού και του τόπου.**

Επίσης στον κανονισμό προβλέπονται και οι δραστηριότητες των μαθητικών κοινοτήτων μέσα στο σχολείο.

Αναφέρει για παράδειγμα την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, «καθώς το σχολείο, πέρα από χώρο παιδείας, μπορεί και πρέπει να γίνει χώρος πολιτιστικής δημιουργίας και ανάπτυξης καθώς και καλλιέργειες του αθλητικού πνεύματος και της άθλησης».

Μπορούν τα μαθητικά συμβούλια να διοργανώνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις (όπως μουσικές βραδιές, συναυλίες, εκθέσεις, θέατρο κ.λ.π.), όπως επίσης και αθλητικούς αγώνες.

Δ. Γιατί τα λέμε όλα αυτά;

Τα λέμε όλα αυτά γιατί δείχνουν πόσο σημαντικά “όπλα” είναι στα χέρια σας τα μαθητικά σας συμβούλια αν στα Μαθητικά Συμβούλια βρίσκονται παιδιά που θέλουν να εκπροσωπούν το σχολείο και να προσπαθούν να λύσουν τα προβλήματά του

Άρα με βάση τα παραπάνω δικαιώματα, τα Μαθητικά Συμβούλια μπορούν και πρέπει να:

- Συνεδριάζουν σταθερά.
- Οργανώνουν τη συζήτηση, τις δράσεις και τα αιτήματα των μαθητών ΟΛΟΥ του σχολείου.
- Δίνουν ανάσα στην χάλια και βαριά καθημερινότητά, μέσα από καλλιτεχνικές δραστηριότητες, οργάνωση κινηματογραφικών προβολών, θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών, φεστιβάλ σχολείων, να έχουν εφημερίδες περιοδικά, σάιτ και σελίδες στα σοσιαλ.
- Να οργανώνουν σχολικά τουρνουά και άλλα αθλητικά event, μιας και σας τα έχουν κόψει όλα! Αλλά και να διεκδικούν να φτιαχτούν γήπεδα και χώροι άθλησης, να αναβαθμιστούν αυτά τα γήπεδα που πλημμυρίζουν, στάζουν νερά δεν έχουν θέρμανση και άλλα!
- Να οργανώνουν δράσεις για την αναβάθμιση της γειτονιάς αφού το περιβάλλον συνεχώς καταστρέφεται, οι χώροι πρασίνου μειώνονται, κτλ.
- Να οργανώνουν την αλληλεγγύη μεταξύ των μαθητών. Για παράδειγμα, ένα 15μελές έφτιαξε πανό για έναν συμμαθητή με ειδικές ανάγκες που το Υπ παιδείας του στέρησε την παράλληλη στήριξη και δεν μπορούσε καν να πάει σχολείο. Το πανό έγραφε: “Η όλοι ή κανένας. Για εμάς ο Γιώργος είναι προτεραιότητα. Σχολεία για όλους”.

Έτσι πρέπει να κάνουμε όλοι! Μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί. Κανείς να μην αποκλείεται από εκδρομές, από δράσεις για οικονομικούς λόγους.

Κανείς να μη δέχεται ρατσιστικές επιθέσεις γιατί είναι από άλλη χώρα, μιλάει άλλη γλώσσα, πιστεύει σε άλλον θεό ή μπορεί να έχει διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό.

Εξάλλου για εμάς τους γονείς, όπως πιστεύουμε και για την συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών «Μάγκας είναι αυτός που μάχεται για όλους τους αδύναμους, όχι αυτός που στρέφεται ενάντια στον αδύναμο».

Ε. Τέλος, σημαντική λειτουργία των 15μελών είναι να συνεργάζονται με άλλα 15μελή- με γονείς- με καθηγητές.

Πρέπει να συνεργάζονται και να αγωνίζονται από κοινού με άλλα σχολεία γιατί τα προβλήματα είναι πολλές φορές κοινά, άρα πρέπει από κοινού να τα παλεύουμε.

Δε μπορεί κανένα σχολείο να είναι μόνο του. Δε θα καταφέρει τίποτα. Πρέπει να είμαστε όλοι μαζί.

Εξάλλου και στον κανονισμό μαθητικών κοινοτήτων, ανάμεσα σε άλλα, γράφει:

«Οι **αρμοδιότητες** του μαθητικού συμβουλίου κάθε σχολείου είναι:

- **Ο συντονισμός της λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων του σχολείου.**

- **Η εκπροσώπηση των μαθητών του σχολείου στη συνεργασία τους με τους άλλους φορείς (τις μαθητικές κοινότητες άλλων σχολείων, το σύλλογο των καθηγητών και τη διεύθυνση, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων του σχολείου τους, την τοπική αυτοδιοίκηση).»**

Τι σημαίνει αυτό πιο συγκεκριμένα;

Σημαίνει συντονισμός μαθητών κάθε σχολείου με τον Σύλλογο Γονέων και με τους εκπαιδευτικούς.

Σημαίνει επίσης συντονισμός ανάμεσα στους μαθητές κάθε Δήμου. Και παραπέρα σημαίνει συντονισμός ανάμεσα στους μαθητές σε επίπεδο Περιφέρειας, για παράδειγμα Πειραιά κτλ.

Θυμίζουμε, επίσης, ότι τα Μαθητικά Συμβούλια σε Γυμνάσια και Λύκεια συμμετέχουν στο Σχολικό Συμβούλιο κάθε σχολείου, μαζί με εκπαιδευτικούς και γονείς.

Το σχολικό συμβούλιο σύμφωνα με τον νόμο (4823/2021 άρθρο 107) διεξάγεται μια (1) φορά κάθε δυο μήνες!

Εκεί γράφει ότι:

2. Στα Σχολικά Συμβούλια των σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ένας εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας, που ορίζεται κατά πλειοψηφία με απόφαση του δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου της σχολικής μονάδας. Επίσης γράφει ότι:

4. Το Σχολικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά ανά δύο (2) μήνες και εκτάκτως, όποτε κρίνεται απαραίτητο, από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στον Διευθυντή ή στον Προϊστάμενο και στον Σύλλογο Διδασκόντων σχέδια δράσης της σχολικής μονάδας που αφορούν ενδεικτικώς στην οργάνωση και λειτουργία της, στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου, στις συνθήκες υγιεινής, στην επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων/κηδεμόνων τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα αναφορικά με την ταυτότητα και τον προσανατολισμό της σχολικής μονάδας,

β) εισηγείται στον Διευθυντή ή στον Προϊστάμενο και στον Σύλλογο Διδασκόντων συγκεκριμένο σχέδιο αντιμετώπισης των κρίσεων που εμφανίζονται εντός της σχολικής μονάδας και τους υποστηρίζουν κατά την υλοποίησή του,

γ) συμβάλλει στη διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων, εκδρομών και εκδηλώσεων κάθε είδους και συνεργάζεται με φορείς της τοπικής κοινωνίας για την υλοποίησή τους,

δ) συνεργάζεται με τον Σύλλογο Γονέων της σχολικής μονάδας και με τους εκπροσώπους του Δήμου στη σχολική επιτροπή ιδίως στα θέματα που σχετίζονται με την υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας, τη χρηματοδότηση αυτής από άλλες πηγές, πλην της τακτικής κρατικής επιχορήγησης, καθώς και τη διοργάνωση και τον συντονισμό δραστηριοτήτων κάθε είδους στην τοπική κοινωνία,

ε) συνεργάζεται με τον Σύλλογο Γονέων, τον Δήμο, τους εκπροσώπους των μαθητικών κοινοτήτων, καθώς και τους εκπροσώπους αποφοίτων της σχολικής μονάδας, εφόσον υπάρχει σύλλογος αποφοίτων, όσον αφορά στα θέματα που σχετίζονται με την προσφορά της σχολικής μονάδας στην τοπική κοινωνία.»

Και τι γίνεται με άλλα δικαιώματα που δεν είναι κατοχυρωμένα σε νόμους;

Για παράδειγμα, αν και το Σύνταγμα της χώρας μιλάει για δικαίωμα στη δωρεάν εκπαίδευση, αυτό στην πραγματικότητα δεν γίνεται. Όλοι γνωρίζετε πώς στριμώχνονται οι οικογένειες σας για να πληρώσουν φροντιστήρια, για ξένες γλώσσες, για αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες κτλ. Γνωρίζετε επίσης ότι ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα της οικογένειας, δηλαδή ανάλογα με την τσέπη της, κάποια παιδιά μπορεί να έχουν πρόσβαση σε περισσότερες δραστηριότητες, κτλ. Αυτό σημαίνει ότι ενώ όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν ανάγκη για όλα τα παραπάνω και για πολλά άλλα, τελικά στην πραγματικότητα δεν ικανοποιούνται αυτά τα δικαιώματα.

Να σας φέρουμε κι άλλο ένα παράδειγμα:

Το έγκλημα των Τεμπών που σκοτώθηκαν 57 άνθρωποι, νέα παιδιά τα περισσότερα, δείχνει ότι η ανάγκη για ασφαλείς μετακινήσεις δεν είχε ικανοποιηθεί από την πολιτεία. Άρα, πέρα από το γεγονός ότι όλοι εμείς διαδηλώσαμε για να τιμωρηθούν όλοι οι ένοχοι και η πολιτική που γεννά αυτά τα προβλήματα, είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα να συνεχίζουμε να διεκδικούμε το δικαίωμα τη ζωή, δηλαδή το δικαίωμα στην ασφάλεια στα σχολεία μας. Γνωρίζετε τι συμβαίνει στα σχολεία σας και πόσες φορές οι σύλλογοι γονέων αναδεικνύουν προβλήματα που έχουν τα κτίρια των σχολείων σας.

Με απλά λόγια: έχετε και έχουμε δικαιώματα που δεν αρκεί να γράφονται σε ένα χαρτί αλλά να γίνονται πραγματικότητα!

Θα φέρουμε κι άλλο ένα παράδειγμα:

Πρόσφατα το Υπουργείο Παιδείας ανακοίνωσε αλλαγές στο Λύκειο και θέσπιση Εθνικού Απολυτηρίου.

Η Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών Αθήνας (βλ. <http://www.mathites.gr/>) σε ανακοίνωσή της γράφει:

Αυτοί που μιλάνε για «Διαλόγους» να ακούσουν καλά τους μαθητές! Το Εθνικό Απολυτήριο θα μείνει χαρτιά!

Δε θέλουμε το Εθνικό Απολυτήριο, γιατί μας διαχωρίζει ακόμη περισσότερο με βάση τη δυνατότητα που έχουν οι οικογένειές μας να πληρώνουν φροντιστήρια από το Δημοτικό! Γιατί δε θέλουμε τα όνειρά μας για να σπουδάσουμε στη σχολή που μας αρέσει να μετριοούνται σε ευρώ! Αυτό είναι άδικο! Δεν θέλουμε όλα μας τα χρόνια στο σχολείο να είναι παπαγαλία, άγχος και εξετάσεις. Δε φτάνει που ήδη τρέχουμε από το πρωί μέχρι το βράδυ σε φροντιστήρια, που δεν έχουμε ελεύθερο χρόνο ούτε για να πάμε βόλτα με τους φίλους μας, με το Εθνικό Απολυτήριο θα μας φορτώσουν κι άλλο άγχος, κι άλλο τρέξιμο για ένα σχολείο εξεταστικό κέντρο, με τεράστια ποσά σε φροντιστήρια για τις οικογένειες μας. Δηλαδή, πλήρως αλλιώς απολυτήριο δεν έχει...

Εμείς σαν γονείς το επόμενο διάστημα θα προχωρήσουμε σε ενημερωτική καμπάνια μαζί με εκπαιδευτικούς και μαθητές γιατί θεωρούμε ότι το Εθνικό απολυτήριο θα επιβαρύνει και οικονομικά τους γονείς, γιατί θα απαιτεί ακόμα πιο νωρίς φροντιστήρια και μάλιστα σε πολλά μαθήματα γιατί με βάση αυτά που έχουν ανακοινωθεί έως τώρα, η κυβέρνηση θέλει να βάλει εξετάσεις πανελλαδικού τύπου από την Α' Λυκείου και η βαθμολογία από την Α' Λυκείου να μετράει για την πρόσβαση στα πανεπιστήμια.

Φυσικά πέρα από την οικονομική επιβάρυνση, υπάρχει η ψυχολογική. Υπάρχει το άγχος. Υπάρχει αυτό που μπορεί να ζείτε κι εσείς μέσα στο σπίτι σας, που πολλές

φορές φταίμε κι εμείς οι γονείς που σας φορτώνουμε με άγχος, συχνά με εντάσεις. Ξεχνάμε κι εμείς ότι κάποτε ήμασταν παιδιά, έφηβοι.

Όλη αυτή την κατάσταση που ούτως ή άλλως υπάρχει, πιστεύουμε ότι το Εθνικό Απολυτήριο θα την κάνει χειρότερη.

Γι' αυτό το λόγο, σας το λέμε καθαρά ότι πέρα από τα προβλήματα που αφορούν την ασφάλεια, τα σχολικά κτίρια κτλ, θέλουμε να συναντηθούμε και στο ζήτημα του Εθνικού Απολυτηρίου.

Σας γνωρίζουμε επίσης ότι πριν δυο χρόνια, τον Γενάρη του 2024, το ΔΣ της Ένωσης Γονέων είχε βγάλει ανακοίνωση για τις κινητοποιήσεις των μαθητών τότε που αφορούσαν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια αλλά και το Εθνικό Απολυτήριο που τότε ήδη η κυβέρνηση είχε δημοσιοποιήσει την πρόθεσή της να φέρει.

Τότε λοιπόν είχαμε γράψει:

Αγαπητοί γονείς.

Το τελευταίο διάστημα οι μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων πραγματοποιούν καταλήψεις ή και άλλες μορφές αγώνα.

Τα αιτήματά τους είναι γνωστά και είναι δίκαια!

Επί της ουσίας είναι τα ίδια αιτήματα που έχει και η Ομοσπονδία Γονέων Αττικής, η ΑΣΓΜΕ, η ΟΛΜΕ, η ΕΛΜΕ Πειραιά, όπως επίσης και οι φορείς των πανεπιστημιακών δασκάλων. Είναι αιτήματα που αφορούν την εναντίωση στα σχέδια της κυβέρνησης να φέρει ιδιωτικά πανεπιστήμια και τριπλές πανελλαδικές εξετάσεις σε όλες τις τάξεις του Λυκείου. Η θέση της Ένωσης Γονέων Νίκαιας-Α.Ι.Ρέντη είναι η εξής:

Έχουμε ήδη πληρώσει και πληρώνουμε τεράστιο κόστος για τη μόρφωση των παιδιών μας, για να τους προσφέρουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε, για να συμπληρώνουμε τις ανεπάρκειες του σημερινού δημόσιου σχολείου...

Βλέπουμε και ζούμε το άγχος των παιδιών μας μπροστά στις πανελλαδικές εξετάσεις, την απώλεια του ελεύθερου χρόνου τους. Τι λέει η κυβέρνηση στα παιδιά αυτά; Ότι άλλοι θα "ματώνουν" για να μπουν στο πανεπιστήμιο και άλλοι θα κατακτούν πτυχίο πανεπιστημίου με μόνο κριτήριο τη φορολογική δήλωση των γονιών τους; Που πάνε τα ωραία λόγια για "αριστεία" τα οποία μας λένε χρόνια τώρα οι κυβερνώντες; Αυτό είναι άδικο!

Πολλοί από μας έχουμε ήδη παιδιά στα δημόσια πανεπιστήμια και "αιμορραγούμε" όταν τα σπουδάζουμε σε άλλη πόλη και γνωρίζουμε τις ελλείψεις των ιδρυμάτων (από τα καθίσματα στα αμφιθέατρα και τα εργαστήρια μέχρι τους καθηγητές και τις δωρεάν εστίες)

Γιατί άλλοι από μας που τα παιδιά μας δεν κατάφεραν να μπουν σε ένα ΑΕΙ, γνωρίζουμε από πρώτο χέρι το κόστος των κολεγίων, που είμαστε βέβαιοι ότι θα εκτιναχθεί αν τους δοθεί η δυνατότητα να αναβαθμίσουν την ταμπέλα τους σε "πανεπιστήμια"...

Κι όλα αυτά που έχουμε ζήσει, που γνωρίζουμε πολύ καλά, δεν πρόκειται να βελτιωθούν. Ίσα - ίσα που η κυβέρνηση ανοίγει τη συζήτηση για "Εθνικό Απολυτήριο" για το Λύκειο, δηλαδή να μετράνε αναλογικά οι βαθμοί και των τριών του τάξεων στην πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Τι σημαίνει αυτό για μας; Φροντιστήριο όχι σε τέσσερα μαθήματα, αλλά σε δεκατέσσερα(!) Και από όλο και πιο νωρίς αν θέλουμε να έχουμε κάποια ελπίδα για τα δημόσια πανεπιστήμια.

Με λίγα λόγια, η κυβέρνηση, αντί να στηρίξει το δημόσιο σχολείο και το δημόσιο πανεπιστήμιο που σε αυτό πηγαίνουν ή στοχεύουν να πάνε τα παιδιά μας, ανοίγει τη συζήτηση για ιδιωτικά πανεπιστήμια!

Η Ένωση Συλλόγων Γονέων αισθάνεται την ανάγκη να υπενθυμίσει τις βασικές και πάγιες θέσεις της για το θέμα των καταλήψεων στα σχολεία.

Πρέπει να αποφεύγεται κατηγορηματικά η εμπλοκή αστυνομίας-εισαγγελιών, κτλ.

Σε αυτό το ευαίσθητο θέμα που λέγεται δικαιώματα ανηλίκων, είναι αυτονόητο, ότι οι ενέργειες τέτοιου τύπου, δημιουργούν μεγαλύτερη ένταση στη μαθητική κοινότητα και δεν είναι σωστό να προσάγονται ανήλικοι μαθητές, εξαιτίας της κατάληψης, στα αστυνομικά τμήματα. Ο καλύτερος, μακράν, τρόπος για να αντιμετωπιστούν είναι ο διάλογος και η παιδαγωγική προσέγγιση και μόνο.

Συστήνουμε στους διευθυντές και τους συλλόγους διδασκόντων να είναι προσεκτικοί, με γνώμονα δε το σεβασμό προς τους μαθητές, όπως επίσης είναι αυτονόητο ότι με αντίστοιχο σεβασμό θα κινούνται και οι μαθητές. Άλλωστε, ο στόχος είναι κοινός! Ο αλληλοσεβασμός είναι απαραίτητος στην οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Πρέπει επίσης να αποφεύγονται οποιαδήποτε διαπληκτισμοί μεταξύ μαθητών και γονιών που έχουν αντίθετη γνώμη για την κατάληψη.

Επισημαίνουμε ότι δεν είναι δυνατόν να επιβάλλονται ποινές στα μέλη της επιτροπής κατάληψης επειδή πήρανε αυτή την πρωτοβουλία.

Προειδοποιούμε: η ζωή δείχνει ότι τα όποια κατασταλτικά μέτρα, που παίρνονται για την λήξη των καταλήψεων, φέρνουν -τελικά- αντίθετα αποτελέσματα. Τόσο η εκπαιδευτική όσο και η μαθητική κοινότητα αλλά και η κοινωνία, βγαίνουν τραυματισμένοι και δεν βοηθούν στην ομαλοποίηση της κατάστασης.

Καλούμε τα μέλη των ΔΣ των Συλλόγων Γονέων που συμμετέχουν σε συνεδριάσεις Σχολικών Συμβουλίων (σε περίπτωση που οργανωθούν τέτοιες) να τοποθετηθούν με ανάλογο τρόπο.

Θεωρούμε λοιπόν σκόπιμο και αναγκαίο να υπενθυμίσουμε ότι πρέπει να δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή στα αιτήματα των παιδιών, των οποίων το μέλλον μας ενδιαφέρει.

Σε αυτή τη βάση, το ΔΣ της Ένωσης καλεί τα ΔΣ των Συλλόγων Γυμνασίων και Λυκείων, να σταθούν δίπλα στο δίκαιο αγώνα των μαθητών και των φοιτητών γιατί είναι και δική μας υπόθεση!

Γενικότερα, είναι αποκλειστικά ζήτημα των μαθητών και των μαθητριών το ποιες μορφές αγώνα θα επιλέξουν. Όμως πρέπει αυτές να αποφασίζονται από τις Γενικές Συνελεύσεις των σχολείων, να έχουν πλαίσιο αιτημάτων, να μην επιτρέπουν οι ίδιοι μαθητές να δίνουν πάτημα σε ορισμένους για να λένε ότι είναι ανώριμοι. Σημαντικό ζήτημα επίσης είναι οι αποφάσεις που παίρνονται να γίνεται προσπάθεια να αγκαλιάζονται από πολλούς μαθητές, να γίνεται προσπάθεια μέσα από τις δράσεις των μαθητών, σε συνεργασία και με τον Σύλλογο Γονέων, τους εκπαιδευτικούς, κτλ, ώστε να φαίνεται και τι λείπει από το σημερινό σχολείο (τέχνες, αθλητισμός, κ.α.).

Κλείνοντας, θέλουμε σήμερα να κάνουμε μια ουσιαστική συζήτηση, να θέσετε τα ερωτήματά σας και τους προβληματισμούς σας. Να κάνουμε όλοι μια προσπάθεια να συντονιστούμε το επόμενο διάστημα για όλα τα ζητήματα που αφορούν εσάς, τα παιδιά μας!

Δίνουμε σε παράρτημα ξεχωριστά τα ζητήματα που αφορούν τις εκδρομές με βάση την απόφαση με Αριθμ. 20883/ΓΔ4, ΦΕΚ Β' 456/13.02.2020.

Παράρτημα

Ποιες είναι οι εκδρομές που δικαιούνται οι μαθητές (αναφέρονται οι βασικότερες κατηγορίες):

1. Περίπατοι

- Συνολικά μέχρι 5 τη σχολική χρονιά και όχι παραπάνω από 1 ανά μήνα
- Πραγματοποιείται σε κοντινή απόσταση από το σχολείο
- Δεν απαιτείται έγγραφη συναίνεση γονέα αν πραγματοποιείται με τα πόδια
 - Απαιτείται έγγραφη συναίνεση γονέα αν γίνεται χρήση μεταφορικού μέσου. Εδώ απαιτείται συμμετοχή άνω του 70% των μαθητών για την πραγματοποίησή της
 - Απουσίες μπαίνουν σε όποιον απουσιάζει από τον περίπατο που γίνεται με τα πόδια, όσες και του ημερήσιου προγράμματος την μέρας του περιπάτου.
 - Δεν καταχωρίζονται απουσίες αν ο περίπατος γίνει με μεταφορικό μέσο και δεν υπάρχει συναίνεση του γονέα, αλλά ο μαθητής έχει υποχρέωση να παραμείνει στο σχολείο και να παρακολουθήσει τις σχολικές δραστηριότητες που έχει ορίσει ο σύλλογος Διδασκόντων.
- Σκοπός: κοινωνικοποίηση, ψυχαγωγία, με παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα.

2. Εκπαιδευτικές εκδρομές (απαιτείται συμμετοχή άνω του 70% των μαθητών για την πραγματοποίησή τους)

- Τουλάχιστον μία ημερήσια εκδρομή (χωρίς διανυκτέρευση) για όλες τις τάξεις γυμνασίου και λυκείου
- Πολυήμερη εκδρομή για τους μαθητές της τελευταίας τάξης του Λυκείου σε Ελλάδα ή Εξωτερικό, έχει διάρκεια συνολικά μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η εκδρομή αυτή, μπορεί να έχει διάρκεια έως επτά (7) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών.
- Περιγράφεται ως Οργανωμένη μετάβαση των μαθητών/τριών οποιασδήποτε τάξης σε τόπους ιδιαίτερης μορφωτικής και παιδαγωγικής αξίας.
- Σκοπός: αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα της αγωγής των μαθητών και μαθητριών, μέσω των οποίων παρέχεται η δυνατότητα να γνωρίσουν τα επιτεύγματα του ανθρώπου μέσα στη μακροχρόνια πορεία του πολιτισμού και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους.

3. Εκπαιδευτικές επισκέψεις (απαιτείται συμμετοχή άνω του 70% των μαθητών για την πραγματοποίησή της)

Είναι οι μετακινήσεις μαθητών/τριών που πραγματοποιούνται:

1. Στο πλαίσιο εγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων (προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αγωγής υγείας, πολιτιστικών θεμάτων και αγωγής σταδιοδρομίας). Πραγματοποιούνται έως δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εσωτερικό ή εξωτερικό ή σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) διάρκειας έως τριών (3) εργάσιμων ημερών ή έως πέντε (5) ημερών, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες.

2. Στο πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος μπορεί να πραγματοποιούνται στο εσωτερικό ή εξωτερικό: μία (1) εκπαιδευτική επίσκεψη ανά τάξη Γυμνασίου, Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη Γενικού Λυκείου καθώς και Α΄ τάξη Επαγγελματικού Λυκείου ή έως δύο (2) ανά τάξη ή τμήματα τάξεων, τομέα, ειδικότητα ή τμήμα ειδικότητας Β΄ και Γ΄ ΕΠΑ.Λ. διάρκειας, έως τριών (3) εργάσιμων ημερών ή έως πέντε (5) ημερών, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, στο πλαίσιο των διδακτικών στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος.

4. Διδακτικές επισκέψεις (απαιτείται συμμετοχή άνω του 70% των μαθητών για την πραγματοποίησή της)

- Πρόκειται για διεξαγωγή του μαθήματος σε εξωσχολικό χώρο, σχετικό με το μάθημα και σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα
- Έως 9 επισκέψεις ανά τμήμα ή ομάδες τμημάτων, τομέα, ειδικότητας κλπ διάρκειας μίας ή περισσότερων διδακτικών ωρών.

Υπάρχουν, επίσης, κι άλλες κατηγορίες, όπως Εκδρομές - εκπαιδευτικές μετακινήσεις μαθητών/τριών στο εξωτερικό στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών δράσεων, επισκέψεις στη Βουλή, συμμετοχή σε μαθητικούς διαγωνισμούς, σχολικούς αθλητικούς αγώνες κλπ, με αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις και μικρές διαφοροποιήσεις.

Προϋποθέσεις μετακινήσεων

- Με την απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών ορίζονται απαραίτητως:

i. Ο αρχηγός της εκδρομής-μετακίνησης και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι πρέπει να είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που δεν υπάρχει μόνιμος εκπαιδευτικός, ο αρχηγός της εκδρομής-μετακίνησης ή/και ο αναπληρωτής του δύναται να είναι αναπληρωτής εκπαιδευτικός πλήρους ωραρίου.

ii. Οι συνοδοί καθηγητές/τριες, οι οποίοι είναι εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πλην των αναπληρωτών καθηγητών μειωμένου ωραρίου και ωρομισθίων και σε αναλογία ένας/μία (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι πέντε (25) μαθητές/τριες για μετακινήσεις στο εσωτερικό και ένας/μία (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές/τριες για μετακινήσεις στο εξωτερικό, σε κάθε περίπτωση εκτός του αρχηγού. Επίσης, ορίζονται τουλάχιστον δύο (2) εκπαιδευτικοί ως αναπληρωτές των συνοδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες θα πρέπει να αιτιολογούνται πλήρως, και εφόσον ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών το κρίνει απαραίτητο, μπορούν να συνοδεύουν εκδρομή-μετακίνηση μέχρι και δύο (02) επιπλέον εκπαιδευτικοί.

- Με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών του σχολείου είναι δυνατό να συμμετέχουν στην εκδρομή έως και δύο (2) μέλη του Συλλόγου των Γονέων και Κηδεμόνων, με δική τους δαπάνη, χωρίς σ' αυτή την περίπτωση να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών/τριών.

- Το αναλυτικό πρόγραμμα της εκδρομής/εκπαιδευτικής μετακίνησης, το οποίο πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα, για να επιτυγχάνεται τόσο ο σκοπός της, που είναι εκπαιδευτικός και μορφωτικός, όσο και η ασφαλής μετακίνηση των μαθητών και μαθητριών. Στο αναλυτικό πρόγραμμα θα πρέπει να αναγράφονται οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη μετακίνηση, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως, επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού, ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

- Απαγορεύεται αυστηρά σε οποιοδήποτε άλλο άτομο, πλην των ρητά αναφερόμενων στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών, με οικονομική ή χωρίς οικονομική επιβάρυνση, να συμμετέχει σε σχολική εκδρομή- μετακίνηση.

- Απαραίτητη η έγγραφη συναίνεση του γονέα και συμμετοχή 70% των μαθητών για την πραγματοποίηση όλων των εκδρομών μετακινήσεων, με εξαίρεση τους περιπάτους που δεν χρειάζεται και των επισκέψεων στη Βουλή που εκεί το ποσοστό πέφτει στο 50% των μαθητών.

- Πραγματοποιούνται μέσα στο διδακτικό έτος και μέχρι δέκα (10) ημέρες πριν τη λήξη των μαθημάτων. Εξαίρεση αποτελεί η Γ' Λυκείου όπου εκεί τα χρονικά όρια είναι: από 15 Οκτωβρίου έως 19 Δεκεμβρίου (ημέρα επιστροφής) και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα (10) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και οι εκδρομές -παρότι θεωρούνται, περιγράφονται και ΕΙΝΑΙ κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας- θεωρούνται κόστος, γι αυτό αναφέρεται στην απόφαση ότι «Απαραίτητο για τη διενέργεια εκδρομής - μετακίνησης να μην προκύπτει δαπάνη για το Δημόσιο»!!!